

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Jus Canonicum Ad Libros V. Decretalium Gregorii IX.

Huth, Adam

Augustæ Vindelicorum, 1732

5. De præbendis & dignitatibus

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63433](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63433)

test. 1. Dispensatio vel privilegium Papale. 2. Dispensatio Episcopi ad breve tempus. 3. Consuetudo saltem post Trid. introducta. 4. Merita præcedentia, si quis per 40. annos assidue interfuit divinis.

TITULUS V.

De Præbendis & Dignitatibus.

Q. 1. *Quid sit Præbenda, seu beneficium, & quomodo ab aliis, quæ beneficia non sunt, distinguatur?* *Resp.* ad 1. Præbenda vel sumitur *latissimè*, & denotat omnem perceptionem reddituum Ecclesiasticorum, etiam si Laico competat v. g. propter Advocatiam, vel aliud obsequium sæculare. Vel sumitur *strictè*, & denotat jus percipiendi redditus Ecclesiasticos in Ecclesia Cathedrali vel Collegiata. Vel denique *latè* sumitur, & coincidit cum Beneficio Ecclesiastico saltem inferiore; *Majora* enim beneficia *Dignitates* dicuntur: *Præbenda* jam sive *Beneficium Ecclesiasticum* est jus perpetuum percipiendi redditus ex bonis Ecclesiasticis propter aliquod servitium spirituale, autoritate Ecclesiæ constitutum. *Explicationem* definitionis vide apud Schmalzg. *h. d. n. 2.*

Resp. ad 2. Imò. *Commenda*, quæ Ecclesia vel beneficium alicujus Clerici custodiæ, administrationi & curæ committitur, si est *Perpetua*, seu quamdiu *Commendatarius* vivit, beneficium est.

est. Ratio, quia ejus concessio vim & effectum beneficii præbet. Secus si sit *Temporalis*, seu concessa, quamdiu ejus Rector abest. Eodem modo differendum est de *Vicaria*, quæ maximè locum habet in beneficiis Parochialibus, in quibus subinde quis substituitur ad exercendam curam animarum, vel ad tempus & revocabiliter, & dicitur habere *Vicariam temporalem*, vel in perpetuum, & est *Vicaria Perpetua*. 2. *Capellania*, quæ est obligatio annuatim vel hebdomadatim unam vel plures Missas celebrandi in certa Ecclesiâ vel Altari, tum beneficium est, si sit *collativa*, id est, si auctoritate Ecclesiasticâ intercedente collata sit, & quidem in Titulum perpetuum. 3. *Pensio Clericalis*, quæ est jus exigendi certos fructus ex alieno beneficio, si concessum sit alicui ad tempus vel ad vitam pensionarii, beneficium non est. 4. De *Præceptoris*, quo nomine veniunt Commendæ apud Equites Ordinum militarium; de *Præsimoniis*, quæ sunt stipendia Clericis, præcipuè dum studiis dant operam, ex redditibus Ecclesiæ dari solita; de *Beneficiis manualibus*, quæ scilicet alicui conferuntur, ut sint ad nutum conferentis etiam absque causâ ullâ denuo auferibilia, dicendum est, propriè talia beneficia non esse.

Q. 2. *Quoruplex sit Beneficium?* Resp. 1. Aliud est duplex, aliud simplex. Duplex est, quod præter alia beneficiis omnibus communia superadditam habet aliquam juris qualitatem, v. g. præminentiam, vel administrationem, vel curam

ram animarum, *Majora* sunt Episcopatus, Archi-Episcopatus &c. usque ad Papatum; hæc nomine beneficiorum in odiosis non veniunt. *Media* sunt reliquæ dignitates inferiores, uti Præpositura, Decanatus, Vicariatus Generalis &c. uti & notandum discrimen inter *Dignitatem*, *Officium*, *Personatum*, de quibus passim AA. *Infima* beneficia duplicia sunt, quæ jurisdictionem in foro tantum interno annexam habent, quemadmodum Parochiæ, Plebanatus, Vicariæ perpetuæ. *Beneficium simplex* est, quod non est affectum talis juris qualitate, seu quod nullam habet præeminentiam, administrationem, jurisdictionem, uti sunt Capellanæ, Canonicatus; qui tamen in Ecclesiis præcipuè Cathedralibus ordinariè non veniunt nomine beneficiorum simplicium; etiam si non sint Dignitates vel Personatus, sed vocantur *Simplicia Majora*, quasi tertiam classem constituent inter simplicia & Curata.

Resp. 2. Beneficium iterum aliud est *Sæculare*, aliud *Regulare*. Sæculare, quod Clericis sæcularibus, nullam scilicet Religionem Professis, per se conferri debet. arg. *can. 22. caus. 16. q. 7. c. 5. & 32. h. t. in 6.* Regulare, quod tantum est conferendum Religiosis, & per hos administrandum, ut sunt Abbatia, Prioratus &c. 2. In dubio præsumendum est beneficium non Regulare, sed sæculare. Gonzal. in *Reg. 8. Cancell. glos. 7. n. 1.* 3. Ut beneficium sæculare viâ præscriptionis transeat in Regulare, vel vicissim, requiritur,

tur possessio quadragenaria. arg. c. 5. h. t. in 6.
 Tum ut possidentes legitimè instituti fuerint. c.
 1. de R. J. in 6. Demum bona fides & justus
 titulus. 4. Regulariter Clerico sæculari sæculare,
 Regulari Regularè beneficium conferendum; po-
 test tamen Regularis sæculari beneficio præfici, &
 contra, de plenitudine potestatis Papalis. c. 5. h. t.
 in 6. vel si urgeat necessitas, ut in casu c. 5. de
 Relig. dom. id potest Episcopus. Item Regula-
 res, etiam Monachi, promoveri possunt ad digni-
 tatem *Episcopalem* sive in sæculari, sive Regulari
 Ecclesia. c. 28. de Elect. in 6. Clem. 1. in fin. eod.
 Demum licet olim juxta *can. 31. & 34. caus. 16.*
q. 1. potuerint Religiosi etiam *Parochiis* præfici,
 ait tamen Schmalzgr. *h. n. 23.* probabilius esse,
 id hodie de puncto juris absque dispensatione
 Apostolica fieri non posse, nisi beneficium Pa-
 rochiale fuerit plene cuidam monasterio incor-
 poratum. Allegat Declar. Card. edit. jussu Greg.
 XIII. 8. Julii 1581. ubi declarari ait, Regulares
 nequidem cum consensu Generalis sui posse ad
 beneficium Curatum assumi. Item decret. S.
 Congreg. Episc. edit. jussu Clementis X. 17. Martii.
 1671. ubi priora confirmantur. Denique spe-
 ciali indulto, quo S. Pius V. ad preces Phi-
 lippi II. Hispaniarum Regis concessit Regulari-
 bus cujuscunque Ordinis, ut in Indiis de licentia
 superiorum suorum officium Parochi admini-
 strare valeant.

Resp. 3. Beneficium rursus aliud est *Manua-*
le, quod inter beneficia strictè numerandum
 non

non esse, dixi superius. Aliud *non Manuale*, seu *simpliciter Titulare*, quod confertur in titulum perpetuum, ita ut semel collatum beneficiato eidem auferri nequeat absque iustâ & jure expressâ causâ. Pirh. b. n. 14. Aliud *Patrimoniale*, quod conferri non potest, nisi Clerico patriæ, loci, vel Parochiæ alicujus; aliud *non Patrimoniale*, quod cuilibet digno undecunque oriundo conferri potest. Aliud etiam est *Electivum*, quod per suffragia Capitularium, accedente dein superioris confirmatione vel admissione, obtinetur; aliud *Patronatum*, in quo quis ad præsentationem Patroni, ab Episcopo vel alio Prælate Ecclesiastico instituitur, uti plerique Parochi solent institui; aliud *Collativum* sive *Liberum*, quod liberâ voluntate ejus, ad quem collatio pertinet, absque prævia electione, nominatione aut præsentatione, cui libuerit, modò habeat requisita, confertur. Notâsse hîc juvat discrimen inter *Collationem specificè sumptam*, seu *liberam*, quæ est gratuita concessio beneficii vacantis sine præcedente electione &c. & inter *Institutionem specificè sumptam* seu *Collationem necessariam*, quæ fit præviâ præsentatione vel *Nominatione* Patroni, de qua in *Tit. 7. hujus Libri*.

Q. 3. *Quibus conferenda beneficia?* Resp. 1. Qualitates Clericorum, quibus conferri & possunt & debent beneficia, enumeratæ sunt tum *Tit. 6. q. 3. tum Tit. 14. q. 1. & seqq. Libr. 1. Decretal.*
2. *Quibus conferendæ Ecclesiæ Parochiales*, vide *Trid.*

Trid. sess. 24. de ref. c. 18. 3. Quæ Pichl. h. n. 33. & seqq. tractat de intentione requisitâ in recipiente beneficium Parochiale, vel Canonica- tum, cui Ordo sacer annexus, dictum est suprâ; uti etiam de Religiosorum capacitate vel incapa- citate ad beneficia curata. 4. Novitio Religio- nis beneficium sæculare conferri potest, quia etiamnum sui juris est; non Regulare habens ad- ministrationem. c. 28. de elect. in 6. ex ratione in c. 49. de elect. insinuata; secus si hanc non habeat. Trid. sess. 14. c. 10. de Regular. 5. In beneficiis jure sanguinis succedi non potest, uti ratio, & c. 1. h. t. probat. 6. Possit abienti conferri benefi- cium, qui sive per se, sive per alium, etiam laicum speciali mandato instructum, acquirit jus in re, habetur c. 17. de prob. in 6.

Q. 4. Quomodo conferenda beneficia? Resp. 1. Gratis. can. 3. & 7. caus. 1. q. 3. Extrav. Cum de- testabile inter Comm. de Simon. aliàs committere- tur Simonia. 2. Liberè, scil. non per vim aut metum, c. 2. de his, qua vi. nec sub- aut obre- ptitiè. c. 23. h. t. in 6. c. 8. & 19. de rescript. 3. Palam, coram testibus saltem duobus. 4. In scripturâ, concordat praxis. 5. In perpetuum, aliàs proprium beneficium non est. 6. Non con- ditionatè, arg. c. 2. de elect. in 6. si scil. conditio extranea sit. 7. Non alternativè vel disjunctivè, v. g. confero beneficium Titio vel Cajo arg. c. cit. 8. Non unum idèmq. duobus, c. 20. h. t. 9. sine diminutione, ut dicetur Tit. 12. seq. 10. Intra cer-

certum tempus; de quo *c. 2. §. cum verò. de concess. prab. & Schmalzgr. n. 36. eod. tit.*

Resp. 2. Collatio beneficii *sub modo*, qui à natura non inest, est invalida; secus si in sit: sic valet hæc collatio: *Confero tibi beneficium Parochiale, ut intra annum suscipias Sacerdotium*, quia per talem modum nihil additur actui, nihil demitur, sed tantum, quod implicite continetur, explicatur. Idem dicendum de Collatione beneficii *sub pacto*. Collatio beneficii *sub onere* quomodo fieri aut non fieri possit, dicetur ad *Tit. 12. seq.* Forma conferendi beneficia Parochialia, scilicet per concursum, præscribitur in *Trid. sess. 24. c. 18. de ref.*

Q. 5. An uni possint plura beneficia conferri?

Resp. 1. Dari beneficia *compatibilia*, quorum plura, duo nimirum, uni eidemque subjecto licet conferri, ab eoque possint retineri, præter *c. 7. de rescript. in 6. Clem. 4. eod.* supponit *Trid. sess. 7. c. 4. de reform.* Talia sunt duo beneficia simplicia sæcularia, residentiam continuam non requirunt, modò unum non sit sufficiens ad honestam sustentationem. *Trid. Sess. 24. c. 17. de ref. & modò non sint uniformia*, id est, ejusdem rationis; nec sub eodem tecto, seu in unâ eademque Ecclesia, vel altari. *c. 9. de Concess. prab.*

Resp. 2. Beneficia plura ex suâ natura incompatibilia, id est, quæ vel *continuum residentiam requirunt*, vel *ratione servitii se non compatiuntur*, non possunt, prohibente ita non tantum jure positivo

vo ob c. 5. 7. 14. 28. h. t. Clem. 3. eod. Trid. Sess. 7. c. 4. & Sess. 24. c. 17. de ref. sed etiam jure naturali, in thesi saltem & conditionatè juxta dicta ad Tit. 4. suprà, uni eidemque subiecto conferri. Unde nec per consuetudinem, nec per privilegium aut dispensationem absque justa causâ induci poterit, ut quis plura beneficia, saltem quoad residentiam & servitium incompatibilia, habeat. c. 1. de consuet. in 6. Trid. sess. 24. c. 17. cit. Causæ dispensandi justæ sunt necessitas vel utilitas Ecclesie, evidens meritorum prærogativa &c.

Resp. 3. Hodie obtento plenè beneficio secundo, ex naturâ suâ incompatibili, statim ipso jure primum vacat quoad titulum, & si quis utrumque retinere vellet, etiam secundum vacaret. Trid. sess. 7. c. 4. de reform. Extrav. Execrabilis. Joan. XXII. h. t. facilè explicatur Trid. in contrarium allegari solitum sess. 24. c. 17. de ref. Beneficia taliter impossibilia sunt Episcopatus cum pacifica & frugifera possessione, & beneficia priùs obtenta, non tamen Cardinalatus; duo beneficia uniformia. Trid. cit. duo curata. c. 28. h. t. in 6. duæ dignitates, & probabilius etiam duo beneficia simplicia, vel Canonicatus, requirentes personalem residentiam, ob verba Trid. aut alia incompatibilia.

Q. 6. Quibus jus & potestas Beneficia Ecclesiastica conferendi competat? Resp. 1. De jure communi & seclusis consuetudinibus, privilegiis & indultis Sedis Apostolicæ, amplissimam potestatem conferen-

ferendi Beneficia Ecclesiastica habet summus Pontifex, c. 2. h. t. in 6. Clem. 1. in fin. ut. lit. pend. ratio, quia est Ordinarius Ordinariorum, habet concurrentem jurisdictionem cum omnibus Ecclesiarum Prælatibus. Conferat autem vel *Jure prærogationis*, dum concedit alicui gratiam expectativam, vel mandatum de providendo, scilicet mandando, ut alicui beneficium proximè vacaturum conferatur. Vel *Jure Concursus*, vi cujus jus habet, cumulativè cum Collatoribus omnibus inferioribus beneficia actu vacantia conferendi; hoc casu præferetur collatio illius, qui prior contulit; in dubio, & dum neuter ex collatoriis actum habet possessionem, standum est collationi à Papa factæ. c. 31. h. t. in 6. Neutro tamen modo conferendi uti solet S. Pontifex; sed vel *jure reservationis*, vi cujus beneficia confert, quorum collationem sibi reservavit privativè; vel *jure devolutionis*, de quo infra Tit. 8. Circa ipsam Provisionem Pontificiam quid advertendum sit, Vide Leur. *Forum Benef.* p. 2. q. 786. Engel à. n. 55.

Resp. 2. De *Legatis à Latere* quòd de jure quidem *communi* concurrant in collatione beneficiorum cum Ordinariis ex c. 1. & 6. de off. Legat. in 6. dictum est ad Tit. 30. *Libr. 1. Decretal.* non autem post Concordata Germaniæ, probat Engel h. t. n. 60.

Resp. 3. *Episcopi*, & qui nomine Episcoporum veniunt, de jure communi habent potestatem conferendi omnia beneficia Diocesis suæ c. 16. de off. Ordin. c. 3. de Instit. c. 12. §. fin. de hanc modo

modò sint tales Episcopi *confirmati*, consecratos enim esse necesse non est. Excipiuntur Beneficia Sedi Apostolicæ reservata: beneficia, quorum collatio ad alium quempiam, maximè ex privilegio Apostolico, præscriptione, devolutione, spectat. Collatio Præbendarum, Canonicatum, Dignitatum in Ecclesiis Cathedralibus *de jure communi* pertinet ad Episcopum & Capitulum simul, ita ut Episcopus habeat unam vocem, & totum Capitulum alteram. *c. 15. de concess. præb.* In Ecclesiis *Collegiatis*, præscindendo iterum à consuetudine, jus præsentandi seu eligendi ad Canonicatum competit Capitulo, ejusque Superiori immediato, jus instituendi & confirmandi Episcopo. Schmalzgr. *h. t. n. 52.*

Resp. 4. Capitulum Cathedrale Sede vacante illa tantum beneficia conferre potest, quorum collatio ad ipsum & Episcopum viventem pertinebat *c. un. ne sede vac. in 6.* non illa, quorum collatio ad solum Episcopum spectabat. *c. 1. de Inst. in 6. c. 14. de Majorit.* Vicarius *Generalis* non habet jus sine speciali mandato beneficia conferendi ad liberam collationem Episcopi pertinentia. *c. fin. de off. Vicar. in 6.* Nec Canonici *singulares de jure communi* quidquam juris habent circa collationem beneficiorum; in nostris tamen partibus fere per turnum conferre solent.

Resp. 5. Laicus quidem nec *de jure*, quia potestas conferendi beneficium spiritualis est; nec *de consuetudine aut præscriptione*, quia secluso privilegio est incapax possidendi jus collationis

Liber III.

C

bene.

beneficiorum ; per privilegium tamen Pontificum
habilis esse potest ad jus beneficia conferendi arg
à pari de Jure Patronatùs. Cæterum verus pos
fessor juris conferendi beneficia licite potest
valide ea conferre. c. 7. de caus. possess. & prop.

Q. 7. Quale jus Collatario acquiratur in ben
ficio per factam sibi collationem? Resp. Collatio ac
ceptata tribuit acceptanti jus in re & quasi domi
nium collati beneficii prius etiam, quam tradi
tur. c. 17. h. t. in 6. c. fin. de concess. præb. eod. Si
collatio sit quidem oblata, nondum tamen ac
ceptata, acquiratur saltem jus ad rem, ut à Colla
tore revocari non possit taliter facta collatio, nec
beneficium alteri conferri. c. 17. cit. Potest ta
men Episcopus vel Collator præfigere terminum
Collatario, intra quem acceptet collationem.
Schmalzgr. h. n. 65. quo tamen elapso adus
utiliter Collatarius consentiet, casu quo alteri be
neficium necdum est collatum. ibid. n. 66. & si
agit, quomodo absenti interveniente persona
tertiâ beneficium conferatur.

Q. 8. Quis unire possit beneficia Ecclesiastica
& qua? Resp. I. Unio beneficiorum (quæ est
duorum vel plurium beneficiorum aut Ecclesia
rum à legitimo superiore facta annexio) fieri po
test tripliciter, dum vel ex duobus beneficiis fit
unum, ut in tertium aliquod & distinctum Cor
pus coalescant; vel dum unum beneficium unum
accessoriè alteri tanquam principali, ut huic quasi
superiori subjiciatur; vel dum duo beneficia æque
principaliter uniuntur: ex qualibet harum unio
num

num varii consequuntur effectus; uti & ex incorporatione beneficiorum Monasteriis facta, dum subinde beneficia incorporantur Monasteriis tantum quoad temporalia, aliàs pleno, item aliàs plenissimo jure.

Resp. 2. Uni perpetuò potest beneficia diocesis suæ Episcopus. *c. 8. de excess. Præl.* Veniunt autem nomine Episcoporum non tantum Prælati Superiores Episcopis pro suis diocesis, & Papa pro toto orbe. *c. 2. h. t. in 6.* Sed etiam de jure communi Legatus à latere. *arg. c. 1. §. fin. de off. Legat in 6.* Capitulum Cathedralis sede Episcopali vacante *c. un. de Major. in 6.* non tamen Vicarius Generalis absque commissione, cum & sine hac conferre beneficia non possit.

Resp. 3. Requisita ad validam & licitam unionem sunt seqq. 1. *Justa causa*, consistens vel in necessitate vel utilitate; & causæ cognitio: his deficientibus invalidè fit unio. *Trid. sess. 7. c. 6. de ref. c. 33. h. t.* 2. *Consensus eorum, quorum interest, scil. Capituli collegialiter congregati cum contractu prævio & causæ cognitione:* Patroni, si sit patronatum; Electorum, si sit electivum? Collatoris, si collativum; & horum consensus de valore unionis requiritur. 3. *Licet Rector beneficii immediatus, vel si vacat beneficium, ejus defensor, plebs item & Dominus loci audiendi sint;* non tamen ad valorem unionis illorum consensus requiritur. *Leur. p. 3. q. 918. & seq.*

C 2

Resp.

Resp. 4. Omnia quidem beneficia dioeceseos suæ unire potest Episcopus, excipiuntur tamen *exempta*, quæ subjectis unire non potest, ut patet: ex subjectis non potest unire beneficium suæ mensuræ, aut beneficio alterius diocesis. *Trid. sess. 14. c. 9. de ref.* Nec beneficia curata, nec Parochias Monasteriis, Abbatibus, Dignitatibus &c. *Sess. 24. c. 13.* nec beneficia liberæ collationis. *Sess. 25. c. 9. de ref.* Quid circa uniones beneficiorum à S. Pontifice factas debeat agere Episcopus, exprimitur in *Trid. sess. 7. c. 6. de ref.*

Q. 9. Quid de dismembratione, divisione, & suppressione beneficiorum statuendum? *Resp. 1.* Dismembratio Beneficii (quæ tunc fieri censetur, quando salvâ illius unitate pars fructuum ab eo aufertur, & alteri habenti tenues redditus applicatur, ad hujus fabricam vel Ministrorum sustentationem) fieri potest ab Episcopo ex justa causa *arg. c. 10. h. t.* & iisdem fere solennitatibus, quibus ad alienationem rerum Ecclesiasticarum, cuius est species, opus est.

Resp. 2. Divisio aut Sectio Beneficii tum fit, quando ex uno Beneficio duo fiunt, ex una Parochia duæ; & permessa est Episcopo, dum beneficium sufficientes præbet redditus pro duobus beneficiatis, itidem ex justa causa, & interveniente eorum consensu, qui eum ad unionem beneficiorum præbere debent. *Vid. c. 3. de Eccles. adif. & Trid. sess. 21. c. 4. de ref.*

Resp. 3.

Resp. 3. De suppressione beneficii, quæ est totalis beneficii extinctio, ait Trid. *Sess. 24. c. 15. de ref.* quòd liceat Episcopis eam facere, si tenues & insufficientes sint redditus, debitæque solennitates adhibeantur.

Q. 10. Quid in genere circa reservationes beneficiorum dicendum? Resp. 1. Reservatio hoc loco est alicujus beneficii per eum, qui ad id potestatem habet, ad se facta avocatio. *Reservatum* ergo beneficium dicitur, cujus collationem superior, præcipuè summus Pontifex, sibi vindicat, ut illud inferior valide conferre non possit. *c. 45. de elect. in 6. c. 2. h. t. in 6.*

Resp. 2. Differt *reservatio* ab *affectione*, quòd illa fiat per actum verbis expressum, quo Pontifex declarat, se beneficium suæ dispositioni reservare, hæc autem scil. affectio fiat ipso facto, *per appositionem manus Papalis*, dum Pontifex circa aliquod beneficium aliàs non reservatum se intromittit de eo disponendo, & sic tacitè sibi illud reservat. Deinde beneficium reservatum ab inferiori Collatore nunquam imposterum conferri potest, affectum autem pro illa tantum vice, &c.

Resp. 3. Posse Pontificem sibi reservare beneficia certum videtur, quia amplissimam habet potestatem circa dispensationem beneficiorum. Causæ autem introducendi reservationes, quæ sub annum Christi 1324. sub Joanne XXII. ceperunt, justæ fuerunt, ne scil. Pontifex videretur omnino à se abdicasse potestatem conferendi

beneficia, dum hanc aliis concessit; & ut habere amplio- rem facultatem, Clericis pauperibus succurrendi; utque communicatio Ecclesiarum inferiorum cum Romana conservaretur.

Resp. 4. Effectus reservationis, si adjectum sit decretum irritans, quod liget manus inferioris Collatoris, sic, utis valide beneficium reservatum conferre nequeat, sive sciverit, sive ignoraverit reservationem; decreto irritante non addito ligantur tantum manus inferioris Collatoris post notificationem. *c. 20. h. in 6.*

Resp. 5. Divisionem Reservationis, dum alii dicitur *Generalis*, alia *Specialis*; alia *Temporaria*, alia *Perpetua*; alia *fixa & continua*, *eventualis & discontinua* alia; alia item *clausa in Corpore Juris*, alia *quæ est extra Corpus Juris Communis*, vide apud Schmalzgr. *h. à. n. 217.*

Q. 11. *Quanam sint reservationes beneficiorum in corpore Juris clausæ?* *Resp. 1.* Unica tantum est, & habetur in *c. 2. & 3. & præcipue in c. 34. h. t. in 6.* ubi S. Pontifex sibi reservat beneficiorum collationem, quæ vacant apud *Sedem Apostolicam* vel *in Curia Romana*. Vacare autem *in Curia* vel *apud Sedem Apostolicam* probabiliter idem est, quanquam aliqui faciant differentiam.

Resp. 2. In ordine ad effectum reservationis hujus Curia Romana ibi est, ubi moratur Pontifex cum Cancellaria, Tribunalibus & officialibus suis, quocumque demum in loco moretur, adeoque *Curialis* aliquis is est, qui cum aliis vel

tan-

tanquam Consiliarius, vel alio modo inserviando Curiam constituit, obtinens beneficium extra Urbem, vel alius extraneus beneficiatus causâ negotii apud Sedem Apostolicam commorans, si vel ibidem, vel recedens à Curia intra duas dicetas legales (ad summum intra 10. milliaria Germanica) moriatur, beneficia illius collationi Papali sunt reservata.

Resp. 3. Durat reservatio per unicum mensem, à die vacationis computandum *c. 3. h. t. in 6.* Nec comprehendit beneficia manualia; nec beneficia juris Patronatus laicalis ex fundatione, constructione, dotatione competentis; nec beneficia regularia, aut alia resignata, aut vacantia in Urbe, & ad eos pertinentia, qui curiam non sequuntur; nec beneficia Ecclesiæ non numeratæ, nec Parochialia vacantia Sede Papali vacante *c. 35. h. t. in 6.*

Q. 12. Quanam sint Reservationes beneficiorum per Extravagantes, tum clausas in Corpore Juris, tum non clausas? Resp. Præcipuè seq. 1. In *Extravag. Pia 1. h. t.* agitur de reservatione beneficiorum, quæ vacant apud Sedem Apostolicam, & intelligi debet juxta determinationem juris communis in *c. 3. & 34. h. t. in 6.*

II. In *Extravag. Execrabilis. 4. h. t.* quæ est eadem cum *Extravag. Execrabilis. un. Joan. XXII.* statuitur, ut, qui receperint dignitatem, personatum, aut aliud beneficium Curatum, si antea simile obtinebant, non tantum primum ipso jure vacet, sed etiam secundo sint ipso jure privati,

ti, ipsa verò beneficia vacatura vel dimissa sibi Pontifex reservat; & si verbis textus stricte in hæreamus, quæ sunt: *omnia & singula vacatura vel dimissa &c.* dicendum fortè esset, utrumque beneficium, primum & secundum esse reservatum; contraria tamen sententia, statuens secundum tantum esse reservatum, verior & benignior est. Vid. Reiffenst. *h. n. 456.*

III. In *Extrav. ad Regimen 13. inter Commun. h. t.* reservantur beneficia omnia, quæ in Curia vacant: quæ vacant per depositionem, privationem, electionis aut postulationis cassationem, aut per renuntiationem à Pontifice admissam: quæ vacant per mortem Cardinalium, Legatorum, Nuntiorum Sedis Apostolicæ, & aliorum ejusdem Officialium: quæ vacant per promotionem à Papa factam ad majores Dignitates, &c. Extravagan. hæc à Concordatis Germaniæ modificationem in certis passibus accepit.

IV. Aliæ adhuc reservationes per Bullas extra Corpus Juris editas sunt introductæ: A Pio V. per Bullam: *Cum ex Apostolatus officio.* reservantur beneficia eorum, qui prolapsi sunt in hæresin: à Pio IV. per constit. *Ad Romanum Pontificem.* reservantur beneficia, vacantia ob Simoniam confidentialem, quam Constit. acuit Pius V. in Constit. *Intolerabilis.* &c. ubi tamen notandum, quod Bullæ, quæ primum post Concordata Germaniæ emanarunt, probabilius Germanos non obligent, nisi alia concurrant, ut probat Pichler ex verbis Bullæ *h. t. n. 64.* relatis.

Q. 13. *Qua beneficia reserventur per Regulas Cancellariæ?* Resp. 1. Per Regulas Cancellariæ (quæ quid sint in Q. 10. *Proem.* videri potest) variæ sunt statutz reservationes, quarum aliquæ vel non concernunt ultramontanos, vel iis per Concordata derogatum est vel aliàs adeo notabiles non sunt; præcipuum locum in hac materia tenent Reg. 1. 4. 9. 15. 19. 26. 27. 36. 68.

Resp. 2. In Regula 1. renovantur reservationes omnes factæ in Extrv. *Execrabilis*, & Extrav. *Ad regimem*: Reservat etiam Pontifex beneficia omnia obtenta & obtinenda, de quibus Ordinarii aliique Collatores contra Trid. disponunt. Huic regulæ per Concordata derogatum non est. Quia verò nimis longum foret, recensere, quæ in singulis Regulis disposita sunt, vide Engel h. §. 3. *per tot.* super hac materia tractantem.

Q. 14. *Qua beneficia in Concordatis Germaniæ sint reservata?* Resp. 1. Concordata Germaniæ sunt pacta & conventiones, quæ potissimum super collatione & provisione beneficiorum in Germania vacantium à Nicolao V. & Friderico III. Imperatore, aliisque Principibus Germaniæ anno 1448. statuta, approbata & confirmata fuerunt.

Resp. 2. In his renovatur & confirmatur reservatio facta in Extrv. *Execrabilis*. absque omni limitatione. Item Extrav. *Ad regim.* sed cum modificatione in seq. 1. Non reservatur in Concord. beneficium vacans per suspensionem

muneris Consecrationis, quod reservatur in Extrav. 2. In Concord. non reservantur beneficia Officialium Sedis Apostolicæ, si non fuerint Officialiales actuales sed prius deposuerint officium suum, quam obierint; in Extrav. indistinctè reservantur beneficia Officialium Sedis Apostolicæ per obitum illorum vacantia. 3. In Concord. tantum reservantur *verorum* Commensalium Papæ beneficia & Officialium certo numero & qualitate; in Extrav. indistinctè. 4. In Concord. reservantur beneficia autoritate literarum Apostolicarum *immediatè* collata, quam vocem *immediatè* Extrav. illa non habet.

Resp. 3. In specie per Concordata Germania reservantur *ex parte possessoris* Dignitates & beneficia Ecclesiastica vacantia per obitum alicujus S. R. E. cardinalis, ubicunque is moriatur. *Concord. §. placet nobis.* Exemplificat Schmalzgr. h. t. n. 235. Beneficia Legatorum Sedis Apostolicæ, Officialium & Commensalium cum limitatione expressa in *cit. §. placet* Ex modo, quo vacant. reservantur beneficia in Curia sive apud Sedem Apostolicam vacantia, §. placet. Quoniam nomine horum veniant, vide apud Schmalzgr. h. à n. 237. Ex qualitate Dignitatis & beneficii specialis reservantur Papæ non quidem ipsæ Ecclesiæ Archi-Episcopales vel Monasteriorum exemptorum Præfecturæ, sed tamen electionis à Capitularibus factæ confirmatio; jus devolutionis; jus providendi Ecclesiæ cassatâ electione, repulsâ postulatione, aut renuntiatio à Sede Apo.

Apostolica acceptatâ. Deinde reservatur Pontifici in quavis Ecclesia Cathedrali dignitas proxima Episcopali (quæ in Germania fere est Præpositura) in Collegiata illa, quæ ibi est principalis. *Concord. §. de cæteris.* nisi per speciale privilegium exemptæ sint, uti exemptas dicunt, Præposituram Cathedralis Augustanæ, Monasteriensis Westphaliæ, Elvacensis &c.

Resp. 4. Obligantur Concordatis Germaniæ subditi Imperii, venientes nomine Germanicæ Nationis, non alii; nisi quod juxta plerosque **AA.** & in specie La Croix *L. 4. n. 505.* per extensionem contineantur sub Concord. Germ. Ecclesia Virdunensis, Metensis, & secundum aliquos, Genuensis. Sunt tamen quædam Ecclesiæ Germanicæ, quæ non recepisse dicuntur Concordata; ita testatur Zypæus *Consult. 3. La Croix cit. n. 505.* de Herbipolensi & Bambergensi.

Resp. 5. Non potest passim pro arbitrio suo & absque legitima causa summus Pontifex derogare Concordatis. Ratio, quia etiam Princeps cum subditis contrahens obligatur naturaliter & civiliter: potest tamen absolute loquendo, ex plenitudine potestatis, etiam extra Concilium derogare ob causam gravem & extraordinariam, concernentem commune bonum Ecclesiæ; arg. ex *Concord. §. item placet.* Ratio, quia habet ita plenam à Christo potestatem, ut hanc à se omnino, nisi renuntiando Papatui, abdicare non possit: quia licet Concordata habeant vim pacti, magis tamen sunt privilegium Papale: it. quia quomodo.

do.

docunque Papa cum sibi subdito paciscatur, semper includitur hæc conditio : *nisi occurrat casus gravis extraordinaria, ob quam aliud postulet commune bonum Ecclesie.* Quæri hic solet, an consuetudinem vel præscriptionem in concordat. Germ. quid possit immutari? negat Pichl *n. 363.* nihil decedit La Croix *L. 4. n. 250.* affirmat Wiestn. Schmalzgr. Pichl.

Q. 15. Quid de annatis dicendum? Resp. Annata sunt pensiones sive certæ quantitates pecunie, quæ de Episcopatum & beneficiorum reddituum fructibus primi anni, item de quibusdam Monasteriis virorum exemptis Camera Apostolicæ solvuntur, & hæc reservationes fructuum pariter in Concordatis continentur. 4. Species à Fagn. in *c. 1. ne Præl. vices suas.* distinguuntur. *Prima*, quæ etiam specificè *Annata* dicitur, est media pars fructuum primi anni Camera Apostolicæ solvenda de beneficiis inferioribus & Regularibus, quæ Papa non confert consistorialiter, dummodo beneficiorum redditus annuus excedat 24. ducatos: unde cum in Germania, Gallia, & Hispania nulla beneficia taxantur in Camera ultra 24. ducatos, ratione annatæ de illis nihil solvitur. 2. Species in Concordat. §. *placet similiter* ab Italis *communia servitia* vocantur, & solvuntur de Prælaturis *Consistorialibus*, quales in Germania sunt Archi-Episcopatus, Episcopatus, & Prælaturæ principales tam Regulares quàm Sæculares immediate Sedi Apostolicæ subjectæ, ut Campidunensis, Fuldenis, Elva.

Elvacensis. Deberent de his solvi integri fructus
 primi anni, sed taxa in Libris Camerae ita modera-
 ta est, ut quintam partem reddituum unius anni non
 excedat; nec solvenda sit uno anno tota taxa,
 sed dimidia primo, altera dimidia secundo anno.
 Tertia species appellantur *servitia minuta*, quae sunt
 portiones secundum proportionem taxae fructuum
 Episcopaliū vel Abbatialium inter certos
 Papae Ministros & Officiales distribuendae.
 Quartam speciem constituunt *Quindennia*: haec
 sunt media pars fructuum, quae ex beneficiis alicui
 Communitati vel loco pio unitis, aut ex speciali
 privilegio à reservatione liberatis solvitur singulis
 14. annis. Solvit hujusm. Quindennia Praepo-
 situra Augustana, quod ex reservata facta sit ex
 speciali indulto Papae electiva. Caeterum nihil
 committi nundinationis in annatis exigendis aut
 Simoniae, probat *Leur. p. 3. for. benef. q. 190.*

Q. 16. *Quanam sint reservationes resultantes
 ex Primis Precibus Imperatoris?* Resp. 1. Primae
 Praeces sunt nominationes de personis idoneis ad
 beneficia Ecclesiastica per totum Imperium, pro-
 ut nunc est, vacantia vel vacatura, ex speciali in-
 dulto Imperatori ac Regi Rom. recens electo ab
 Apostolica Sede concessio. Non ergo 2. com-
 petit Imperatori (ut A catholici volunt) **Krafft**
tragenden Kayserlichen Ambts patet ex *Diplo-*
matibus Precum Primariarum, quas recentiores Imp-
 peratores Rudolphus II. Ferd. II. & III. interposuerunt.
 Item ex *Bullis Pontificiis*, ubi *Ly favorabiliter: de*

nostra mera liberalitate. quæ verba gratiam in-
 gitant. Item *ex variis limitationibus*, dum Pon-
 tifices statuerunt id procedere tantum de ter-
 ræ Imperii extra Italiam; quoad Collatores,
 saltem habent 4. beneficia collationi suæ ob-
 xia; dum excluderunt à Precibus beneficia re-
 vata in extrav. *Ad Regimen*, dum in una Eccle-
 siâ unum tantum beneficium primis Precibus
 tribuerunt &c. 3. Est tamen jus hoc antiquis-
 simum, ut testatur Durandus, qui circa annum
 1271. vixit; habetur etiam in formulâ pri-
 mæ Precum Rudolphi I. Habsburgici in Regem
 Rom. electi anno 1273. 4. Derogatur per Pri-
 cum primariarum indultum Concordatis, præ-
 sertim quatenus decernunt Alternativam. De-
 cision. Rot. Rom. 1618. 4. *Maji*. Statutis
 consuetudinibus particularibus Ecclesiarum. Con-
 cord. §. *non obstantibus*. Regulis Cancellariae
 & aliis in §. *cit.* positis. 5. Locus est adhuc
 die Precibus Primariis, & licitè quidem, non ob-
 stante c. 2. & 11. de concess. Prab. nec Trib.
 Sess. 24. c. 19. de ref. 6. Non subjacent Precibus
 primis Dignitates Pontificales, vel his proxime
 in Cathedralibus Ecclesiis, aut primæ in Collegi-
 tis & alia beneficia, quæ sibi Pontifex reservavit in
 Extrav. *Ad regimen* nec beneficia monoculana,
 nec beneficia juris Patron. Laici vel mixti, ex
 datione vel dotatione talis; nec regularia Profes-
 sionem requirentia &c. Vide *Leur. for. Benef.* p.
 2. q. 607. & 608. 7. Potest privilegium suum Im-
 perator alteri concedere; executores etiam, dum-
 modo

modo sint in Ecclesiastica dignitate constituti, pro
libitu constituit; verius tamen est, quod hi exe-
cutores non instituunt nominatum per primas
Preces, sed Ordinarius Collator. Leur. Engel
&c.

Q. 17. Quid statuatur in Concordatis Germa-
niae de alternativa Beneficiorum collatione? Resp. 1.
In Regula Cancell. IX. inter antiquiores VIII. S.
Pontifex Ordinariis Episcopo inferioribus 4.
Episcopis verò, iisque tantum residentibus 6.
concessit menses, in quibus si qua beneficia vaca-
re inciperent, liberè illa conferrent, aliis mensibus
sibi reservatis; in Concord. Germaniæ autem §.
de cæteris. statuit perfectam alternationem, ut
primus semper mensis incipiendo à Januario sit
Papalis, alter ordinarii Collatoris sive Episcopi,
sive inferioris cujuscunque, imo menses Papales
subinde etiam aliis indulget.

Resp. 2. Comprehenduntur in hac alternativâ
mensium regulariter omnia tum beneficia proprie
dicta, tum Dignitates vacantes Reg. IX. Cancell.
Concord. §. de cæteris. cit. etiamsi beneficia post
Concord. erecta sint. Ratio, quia Concordata
alternationem inducunt in beneficia quæcun-
que &c. Excipiuntur tamen, ut alternativæ
non subjaceant, beneficia perpetuò reservata
collationi Papæ: beneficia juris Patronatus laici,
vel etiam mixti: beneficia per concursum con-
ferri solita: beneficia vacantia per resignatio-
nem in mense Papali factam, modò resignatio-
fuerit expressa, pura & simplex, Pichl. h. t. n. 49.

Vica-

Vicarias perpetuas, licet sint propriè dicta beneficia, speciali Constit. *Ad exequendum*, S. Pius V exemit ab alternatione; subsunt tamen huic beneficia Parochialia, quæ non habent Patronos laicos, ob verba in Reg. Cancell. & Concord, cum
& sine cura.

Resp. 3. Mensis Papalis finitur, adeoque mensis Ordinarii incipit, dum auditur primus pulsus horæ duodecimæ in media nocte ultimi diei mensis. *c. 24. de off. deleg.* In dubio statur pro Ordinario, quia reservatio est odiosa. Versimilius tamen est, quod incipiat trimestre Pontifici competens pro beneficio conferendo non die ipso, quo innotuit vacatio ejus in loco beneficii, sed die sequenti. Ratio, quia reg. dies termini in termino temporis non computatur.

Resp. 4. Beneficio alternativo in mense Papali vacante, datur ad conferendum Pontifici trimestre, quo abstinendum est à collatione Collatori Ordinario; sin autem post 3. menses à die note in loco beneficii vacationis non appareat ullibi provisus à Sede Pontificia, Collator ordinarius poterit de beneficio disponere. DD. in Concord. *Germ. §. De cæteris.* quomodo id possit, vide apud Wiestn. *h. t. n. 109.* Engel *de rescript n. 21.* explicantem Constit. Gregorii XIII. *Qua in Ecclesiis.* Trimestre Pontificium currit etiam Sede Apostolica vacante. Ita Praxis habet.